

Projektbeskrivelse til anlæg af cykelsti – H41706 Skave – Mejrup Kirkeby

Ansøgning om screeningsafgørelse

Dato 30. januar 2026	Sagsbehandler Klaus Petersen	E-mail kpet@vd.dk	Telefon +45 7244 2497
Sags ID H41706-VD-MILJ-MYNB-0001	Version 30-01-26	Kontrolleret af ERKJ	Godkendt af KPET

Indhold

Baggrund	4
Formål med projektet	4
Type af anlæg og lokalitet	4
Tidsplan og oversigtskort	4
Projektbeskrivelse	5
Afvanding	6
Jordhåndtering	6
Ledninger	7
Vurdering af miljøpåvirkninger	12
Trafik	12
Støj og vibrationer	12
Vandforekomster (vandløb, søer, grundvand og kystvande)	12
Natura 2000	13
Drikkevandsinteresser og vandindvindinger	15
Beskyttet natur (naturbeskyttelsesloven § 3)	17
Bilag IV-arter	22
Fredede arter (artsfredningsbekendtgørelsen)	30
Invasive plantearter	32
Fortidsminder, fortidsmindebeskyttelseslinjer og kulturarvsarealer	32
Landskab	34
Fredninger	35
Fredskov	36
Jordforurening, jordhåndtering samt råstoffer	37
Bygge- og beskyttelseslinjer	41
Mulige kumulative effekter	41
Bilagsfortegnelse	43
Tegningsliste	44

Baggrund

Formål med projektet

Formålet med projektet er at skabe en god og mere sikker cykelforbindelse mellem Skave og Mejrup. I Skave er der i dag brede cykelbaner gennem byen. Øst for byen forløber en dobbeltrettet cykelsti frem til sidevejen mod Hogager. I Mejrup er der enkeltrettede cykelstier gennem byen. Vest for byen forløber en dobbeltrettet cykelsti til Holstebro. Ved etablering af dette projekt bliver der cykelforbindelse mellem Skave og Holstebro – en strækning på godt 10 km.

Type af anlæg og lokalitet

Der etableres enkeltrettede cykelstier i begge vejsider, da det er den mest trafiksikre løsning, når sidevejene til projektstrækningen fordeler sig, som i dette tilfælde. Projektet tilslutter sig til allerede etablerede cykelstier ved Holstebromotorvejens TSA21, Holstebro Ø. I begge ender af projektet er der fundet behov for en trafiksikker tilpasning til de eksisterende forhold ved henholdsvis en adgangsvej til skole/idrætsanlæg og ved en rundkørsel. De vejtekniske løsninger er så vidt muligt valgt i overensstemmelse med vejregler og VD's erfaringskatalog.

Projektet er lokaliseret øst for Holstebro langs med Rute 16/Viborgvej (H417) fra km 39.300 til km 46.300 mellem Mejrup og Skave.

Tidsplan og oversigtskort

Figur 1: Cykelstiens forløb mellem Mejrup og Skave.

Projektet forventes at blive udført i perioden januar 2027 til september 2027.

Afvanding

Eksisterende afvandingsforhold

Eksisterende vej afvander til grøfter på hele strækningen. På dele af strækningen leder grøfterne overfladevandet til recipienter langs vejen. På de resterende dele af strækningen nedsiver overfladevandet i grøfterne.

Fremtidige afvandingsforhold

Det eksisterende afvandingsprincip fastholdes delvist på det fremtidige projekt. Der vil fremadrettet blive etableret nedsivningsgrøfter på hele strækningen. Herved er der ikke længere direkte udledning til recipienterne. Alle grøfter anlægges med 30cm filtermuld¹, der over tid vil blive dækket af vegetation. Filtermulden etableres for at overholde miljøkrav af specifikke stoffer, som beskrevet i vandområdevurderingen (Bilag 3) og notatet *Rensning gennem filtermuld* (Bilag 4).

Enkelte steder på strækningen indsnævres vejprofilen, og der etableres et trug i skillerabatten. Dette trug vil få afløb til nedstrøms grøft, hvorfra det nedsiver gennem filtermuld. Der er vedlagt et kort over afvandingsforholdene (se tegning H41706-8001)

Herunder er afvandingsforholdene oplistet i forhold til stationeringen:

- Overfladevand mellem km 39.500 og 39.700 vil fortsat blive håndteret i nedsivningsgrøfter med filtermuld
- Overfladevand mellem km 39.700 og 41.600 vil fortsat blive håndteret i nedsivningsgrøfter med filtermuld. Ved mose i km 41.200 etableres også nedsivningsgrøfter med filtermuld. Grøfterne etableres i samme størrelse og kote som eksisterende grøfter for at undgå dræning af moseområde.
- Overfladevand mellem km 41.600 og 42.800 vil fortsat blive håndteret i nedsivningsgrøfter med filtermuld.
- Overfladevand mellem km 42.800 og 44.100 vil fremadrettet blive håndteret i nedsivningsgrøfter med filtermuld. Der vil ikke længere ske direkte udledning til krydsende vandløbsrecipient Albæk. Fremover vil udledningen ske passivt/diffust gennem grundvandet til recipienten.
- Overfladevand mellem km 44.100 og 44.800 vil fremadrettet blive håndteret i nedsivningsgrøfter med filtermuld. Der vil ikke længere ske direkte udledning til krydsende vandløbsrecipient Gammelby Bæk. Fremover vil udledningen ske passivt/diffust gennem grundvandet til recipienten.
- Overfladevand mellem km 44.800 og 46.200 vil fremadrettet blive håndteret i nedsivningsgrøfter med filtermuld. Der vil ikke længere ske direkte udledning til krydsende vandløbsrecipient Hattens Bæk. Fremover vil udledningen ske passivt/diffust gennem grundvandet til recipienten.

Jordhåndtering

Cykelstierne bygges op langs med Viborgvej og kræver bl.a. materialer til opbygningen af belægningen for stiprofilet. Udvidelsen af vejprofilet med stien fra kronekant til kronekant udvides med ca. 5 m (Figur 2). Denne udvidelse medfører jordarbejdet, som opgjort i nedenstående tabel:

¹ Filtermuld er en specialblandet, grov jord med lavt organisk indhold og høj dræningsevne, brugt i regnbede, vejrabatter og nedsivningsanlæg til at forsinke og rense regnvand, hvor planterne i jordlaget fjerner forurening (som olie, næringsstoffer) før vandet nedsiver, hvilket aflaster kloaksystemet og minimerer oversvømmelser. Det er en blanding af sand og stabiliseret kompost, der sikrer god filtration, men jorden skal dækkes af vegetation for optimal funktion.

Stationering [Km]	Jordpåfyldning [m3]	Jordafgravning [m3]	Muld afrømning [m3]	Muld indbygning [m3]	Filtermuld [m3]	V1 Forurenet jord [m3]
HS, 39.530-40.030	563	589	584	287	183	0
HS, 40.030-40.590	629	729	668	298	246	0
HS, 40.590-41.000	521	405	471	222	159	0
HS, 41.000-41.680	1274	1174	971	482	328	42
HS, 41.680-42.660	1035	1874	1256	573	444	0
HS, 42.660-43.040	447	726	483	217	160	0
HS, 43.040-43.580	425	853	628	282	205	0
HS, 43.580-44.220	544	832	756	365	221	0
HS, 44.220-44.796	588	1196	734	343	269	0
HS, 45.080-46.260	291	3305	1555	707	564	0
VS, 39.520-41.000	1716	2002	1836	787	716	0
VS, 41.000-41.680	1450	761	789	459	139	0
VS, 41.680-42.650	1282	1756	1330	627	474	0
VS, 42.650-43.080	640	668	537	255	175	0
VS, 43.080-43.360	413	322	326	150	93	0
VS, 43.360-44.120	598	1288	917	369	341	0
VS, 44.120-44.796	553	1187	875	385	328	0
VS, 45.080-45.760	282	1298	952	436	368	0
VS, 45.760-46.260	392	807	635	261	200	76
Sum m3	13643	21772	16303	7505	5613	118

Mulddjord rømmes langs strækningen fra eksisterende rabat og grøft, og skal håndteres som lettere forurenet jord. I første omgang vil mulddjorden lægges til side på arbejdsarealet langs med strækningen, men på sigt vil den overskydende mulddjord skulle bortskaffes. Der er ca. 9.000 m³ mulddjord i overskud, idet der rømmes ca. 15 cm muld, og kun tilbagelægges hvor grøfterne ikke fores med den specielle filtermuld, se Figur 2. Den overskydende mulddjord køres ikke først i depot men transporteres væk til egnet opbevaring eller modtageanlæg i overensstemmelse med gældende regler.

Den mængde råjord, som afgraves på strækningen vil ligeledes lægges i sidetip i et separat jordopfyld inderst. Af de ca. 22.000 m³ råjord, der graves op vil ca. 13.600 m³ kunne tilbageføres projektet til indbygning, hvilket betyder, at der skal bortskaffes yderligere ca. 8.000 m³, som dog forud for bortskaffelse skal prøvetages og analyseres for forurenende stoffer i henhold til gældende lovgivning.

Der er kortlagt V1 registrerede jordforekomster fire steder langs med strækningen. Der er kun to af stederne som berøres af projektet. Jordmængderne for disse områder er opgjort til hhv. 42 og 76 m³. Flytning og anmeldelse af jord både fra kortlagte arealer og ikke kortlagte arealer vil ske i overensstemmelse med krav i jordflytningsbekendtgørelsen (BEK nr 1452 af 07/12/2015) og relevante kommunale vejledninger. De kortlagte V1-arealer er beskrevet yderligere i afsnittet *Vurdering af miljøpåvirkninger*.

Herudover er der ca. 5600 m³ filtermuld som skal indbygges i grøftbundene i en tykkelse af ca. 30 cm for at tilvejebringe fornøden rensning af vejvandet i grøfterne. Filtermuldet indkøbes og udlægges direkte i grøfterne langs med strækningen, som en af de sidste aktiviteter.

Ledninger

Eksisterende ledninger

På hele strækningen forekommer langsgående og krydsende ledninger. Af LER fremgår følgende ledningstyper:

- Fjernvarme hovedtransmissionsledninger ≥ Ø200 mm
- Gasdistributionsledninger < 7 bar, plast
- Højspændingskabler 10-30 kV
- Højspændingsluftledninger 30-100 kV
- Lavspænding 0,4 kV
- Regnvandsledninger < Ø300 mm
- Spildevandstrykledninger

- Vandledninger
- Telekabler

Fremtidige ledninger

De eksisterende ledninger tilpasses overordnet det nye projekt, hvor tværsnittet øges, hvilket betyder, at ledningernes tracéer principielt sideflyttes, således de holdes i yderrabat og kommende skelrabat.

For de fremmede ledninger er gæsteprincippet gældende. Gæsteprincippet betyder, at ledningerne og ledningsomlægninger håndteres af fremmede ledningsejere. Generelt anvises ledningerne til den kommende skelrabat, som etableres 1 m fra projektets grænse. Grundlæggende skal langsgående ledninger sideflyttes eller omlægges hertil, hvis en flytning ikke er mulig. Herudover gælder det for krydsende ledninger, at disse, hvis de ikke er indmålt, som minimum skal påvises i anlæg og sænkes, hvis de er i konflikt med det kommende cykelstiprojekt.

Fjernvarme

Hovedtransmissionsledningen er Ø250 mm og krydser projektet i 46/366 og løber gennem den eksisterende rundkørsel ved Mejrup. Ledningen kan blive liggende under cykelstien, men skal påvises ved krydsningerne.

Figur 3: Eksempel på krydsende hovedtransmissionsledning i rundkørslen ved Mejrup.

Gas

Gasdistributionsledningerne skal sideflyttes til kommende skelrabat. Hvis dette ikke er muligt, skal de omlægges.

Figur 4: Eksempel på langsgående gasledning på den sydlige side af Viborgvej.

Højspænding

Generelt for højspændingen er der tale om krydsende ledninger, hvor højspændingsluftledningerne er over projektet. Højspændingskablerne skal påvises eller sænkes, hvis de er i konflikt med det kommende projekt i forhold til deres beliggenhed i dybden.

Figur 5: Eksempel på krydsende højspændingsledning over Viborgvej.

Vandledninger

De mindre krydsende vandledninger kommer i berøring med projektet. Generelt skal ledningerne påvises ved konfliktpunkter med projektet og sænkes, hvis de er i vejen for projektet.

Figur 6: Eksempel på krydsende vandledning ved rundkørslen ved Mejrup.

Spildevandstrykledninger

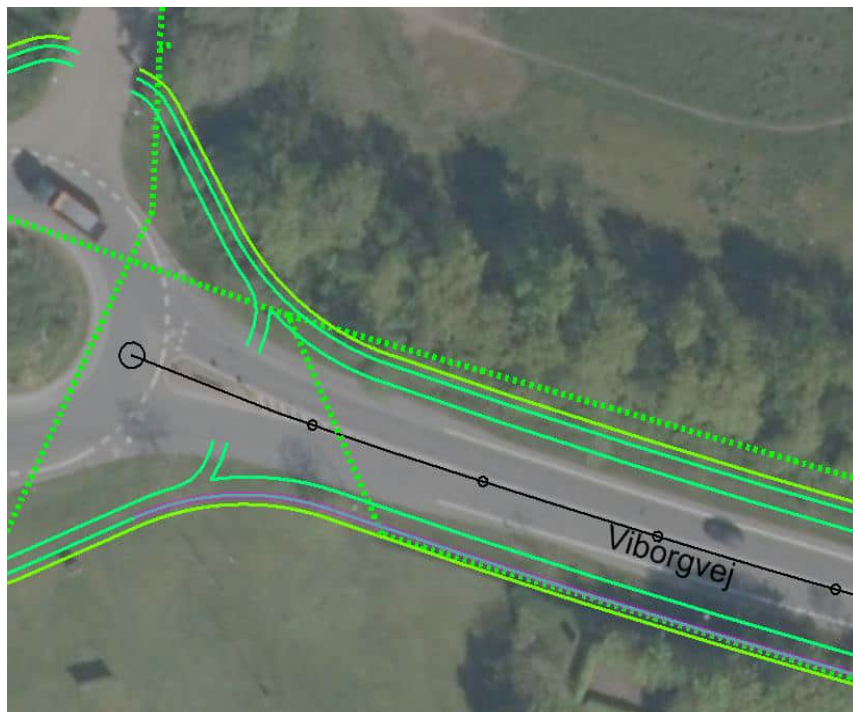
Spildevandstrykledninger forekommer langs- og tværgående særligt nær Mejrup og Skave. Langsgående ledninger skal sideflyttes eller omlægges, således de er udenfor cykelstien. De krydsende ledninger skal påvises i anlæg og eventuelt sænkes, hvis de er problematiske for projektets udførelse.

Figur 7: Eksempel på langs- og tværgående spildevandstrykledninger ved Viborgvej.

Regnvandsledninger

På en nord- og sydgående strækning går en regnvandsledning Ø250 mm, som skal sideflyttes eller omlægges, således den ikke er under den kommende cykelsti. Den krydsende ledning ved rundkørslen ved Mejrup skal påvises og eventuelt sænkes, hvis den er i konflikt med det nye anlæg.

Figur 8: Eksempel på langs- og tværgående regnvandsledninger ved rundkørslen nær Mejrup og langs Viborgvej.

Vurdering af miljøpåvirkninger

Trafik

Trafikken kan blive påvirket under anlægsfasen. Store dele af arbejdet vil kunne udføres ved opretholdelse af to spor, men det vil i perioder være nødvendigt at lukke den ene kørebane for at anvende den som arbejdsareal for ikke at berøre fredede områder og lodsejeres forhav. Selvom der langs kortere stræk vil være behov for vekselvis ensretning af trafikken, vurderes dette ikke at ville føre til egentlig kødannelse, idet ÅDT ligger på ca. 6500 køretøjer. Anlægsperioden er vurderet til at vare 8 måneder.

Støj og vibrationer

Støj og vibrationer vil generelt ikke kunne undgås under anlægsarbejder. Arbejdet er underlagt Holstebro Kommunes "Forskrift for midlertidigt bygge- og anlægsarbejder". Forskriften indeholder retningslinjer for støjende, støvende og vibrerende bygge- og anlægsarbejder i Holstebro Kommune. Forskriften omfatter nedrivninger, opførelser, sandblæsninger eller andre former for bygge- og anlægsarbejder.

Jævnfør vejledningen vil anlægsarbejdet foregå på hverdage mandag til fredag mellem kl. 07.00 og 18.00. Arbejdet består hovedsageligt i almindelige jord- og asfaltarbejder, og omfanget og intensiteten vurderes ikke at være særlig belastende for området.

De tydeligste støjklender i forbindelse med anlægsarbejdet, vil være fra komprimeringsmateriel til belægningsarbejdet, hvorfra der kan være vibrationer, som forplanter sig gennem jorden. Herudover vil der blive behov for at etablere autoværn langs dele af strækningen, som vil kræve, at stolperne nedpresses i underbunden. Samlet set vurderes det, at anlægsarbejdet kan overholde Miljøstyrelsens fastsatte vejledende grænseværdier for støj og vibrationer, hvilket også stilles som krav til entreprenøren.

Vandforekomster (vandløb, søer, grundvand og kystvande)

Vandområdeplanerne 2021-2027 (VP3) er en samlet plan for at forbedre det danske vandmiljø og skal sikre en god tilstand i Danmarks kystvande, søer, vandløb og grundvand i overensstemmelse med EU's vandrammedirektiv (Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000). Denne tilstand er opnået for overfladevand, når både den samlede økologiske tilstand og den kemiske tilstand er god, og for grundvand når både den kvantitative og kemiske tilstand er god. Den økologiske tilstand omfatter tilstanden af biologiske kvalitetselementer og nationalt specifikke stoffer, og den kemiske tilstand omfatter tilstanden af EU-prioriterede miljøfarlige forurenende stoffer.

Vurderinger af den eksisterende tilstand i de modtagende recipienter, samt vurderingen af udledningens påvirkning er baseret på de opdaterede vandområdeplaner efter genbesøget, som er trådt i kraft den 1. januar, 2026 og er beskrevet nærmere i Bilag 3 – *Vandområdevurdering*.

Kortlægning af vandforekomsterne i området og deres tilstande tager udgangspunkt i data fra det vedtagne genbesøg af vandområde planerne beskrevet i Vandplandata², MiljøGIS³, Danmarks Arealinformation⁴ og Kemidata⁵.

² Vandplandata (2025). <https://vandplandata.dk/vp3genbesoeg2024/vandomraade>

³ MiljøGIS (2025). MiljøGIS for genbesøg af vandområdeplanerne for 2021-2027. <https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=vandrammedirektiv3genbesoeg2024>

⁴ Danmarks Miljøportal (2025). Arealinformation. Hentet fra <https://danmarksarealinformation.miljoportal.dk/>

⁵ Danmarks Miljøportal (2025). Naturdata. Hentet fra <https://kemidata.miljoportal.dk>

Vurdering af påvirkning på vandområder

Af Bilag 3 – *Vandområdevurdering* fremgår der en vurdering af påvirkningen af anlægs- og driftsfasen ved etableringen af cykelstien. I vurderingen beskrives det, at der under anlægsfasen kan forekomme en midlertidig påvirkning af den målsatte recipient bækken syd for Gammelby i forbindelse med forlængelsen af rørlægningen under vejen og cykelstien. Det vurderes dog, at denne rørlægning ikke vil forringe tilstanden eller forhindre målopfyldelse af recipienten.

Dertil beskrives det, at udledningen af overfladevand fra cykelstien og vejen indeholder koncentrationer af fosfor og kvælstof, som kan forringe tilstanden eller forhindre målopfyldelse af de modtagende recipienter eller nedstrøms recipienter. Det gælder her at vandområdet Holstebro Vandkraftsø (429) har et indsatsbehov for fosfor. Det gælder at øvrige miljøfarlige forurenende stoffer, som forekommer i udledningen, ikke vil forringe tilstanden eller forhindre målopfyldelse.

Det er i Bilag 3 ligeledes vurderet, at udledningen ikke vil udgøre en risiko for områdets grundvandsforekomster eller vandforsyningsboringer. Det vurderes, at der ikke vil ske overskridelser af drikkevandskvalitetskravene for miljøfremmede stoffer (PAH'er, totalolie, BTEX, tungmetaller og phthalater) samt ionerne chlorid og natrium, der kan forekomme som følge af vejsaltning. Nedsivningen af vejvand vil derfor ikke udgøre en problematisk påvirkning af grundvandsforekomsterne.

Der er i Bilag 4 - *Rensning gennem filtermuld* udarbejdet et notat omkring rensegraderne ved brug af filtermuld som renseløsning af overfladevandet. Det er i bilaget beskrevet at filtermuld har en tilstrækkelig rensegrad til at sikre, at det udledte overfladevand ikke vil forringe tilstanden eller forhindre målopfyldelse i Hattens bæk, bækken syd for Gammelby, Savstrup Å og nedstrøms recipienter. Dertil vil rensegraden sikre, at projektet ikke forhindrer målopfyldelse af indsatsbehovet i Holstebro Vandkraftsø.

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det, at udledningen af overfladevand fra cykelstien samt vejen ikke vil forringe tilstanden eller forhindre målopfyldelse af den økologiske eller kemiske tilstand, herunder for kvalitetselementerne makrofytter, fytobenthos, bentiske invertebrater, fisk og nationalt specifikke stoffer, og ligeledes ikke vil forhindre målopfyldelse i Albæk, Savstrup Å, bækken syd for Gammelby eller nedstrøms recipienter.

Samtidig vurderes det, at der ikke vil ske en forringelse af tilstanden eller ske forhindring af målopfyldelse i grundvandsforekomsterne "DK104_dkmj_746_ps", "DK102_dkmj_1104_ks", "DK104_dkmj_999_ks", "DK104_dkmj_1023_ps" og "DK104_dkmj_1031_ps". Dog kan der lokalt i den terrænnære grundvandsforekomst periodevis ske en stigning i koncentrationen af chlorid og natrium. Denne stigning vil imidlertid ikke give anledning til overskridelse af drikkevandskvalitetskriteriet for chlorid og natrium i de nærliggende private vandforsyningsboringer.

Natura 2000

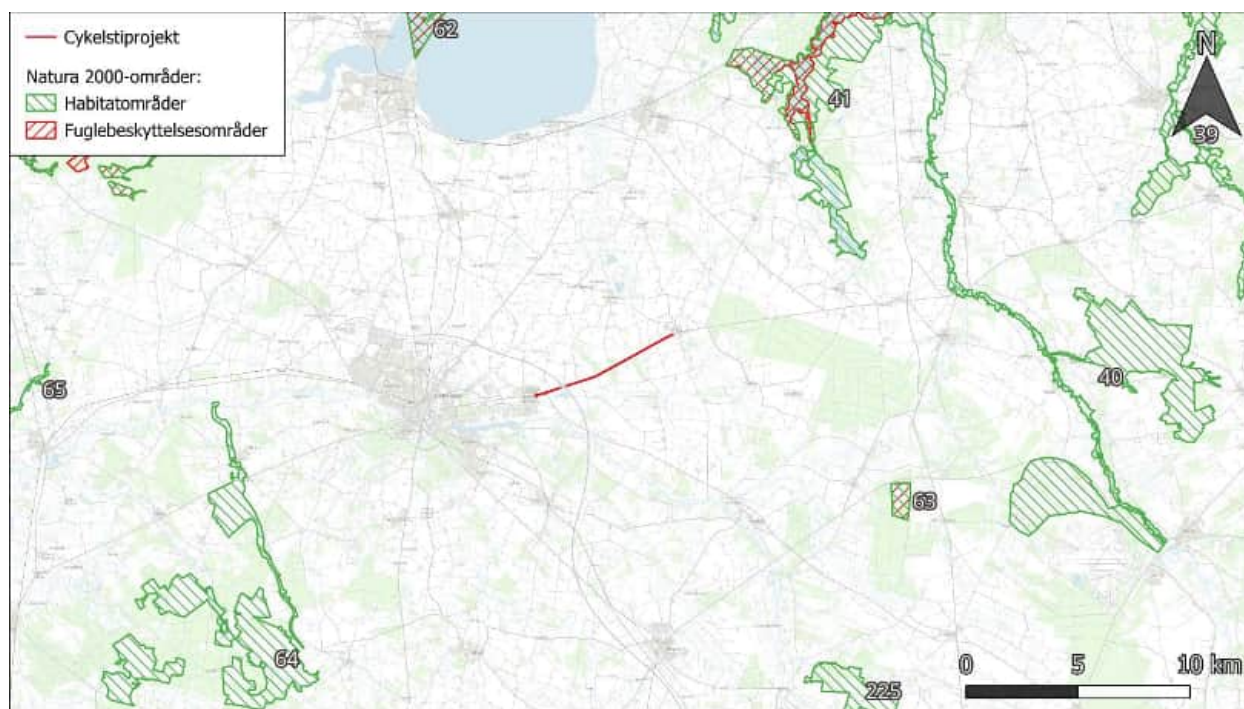
EU's habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivet (Direktiv 92/43/EØF og Direktiv 2009/147/EF) pålægger medlemslande at bevare en række arter og naturtyper, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene. Beskyttelsen sker via udpegning af Natura 2000-områder, som skal sikre levesteder for naturtyper og arter. For hvert Natura 2000-område er der en liste, det såkaldte udpegningsgrundlag, med naturtyper og arter, som det enkelte område er udpeget for at beskytte. Formålet med Natura 2000-netværket er at sikre gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, som er på udpegningsgrundlagene.

Det nærmeste Natura 2000-område er N41 (Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø), beliggende 8 km fra projektområdet. Natura 2000-området består af habitatområde H41 (Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø) og fuglebeskyttelsesområde F29 (Flyndersø og Skalle Sø). Udpegningsgrundlaget for

habitat- og fuglebeskyttelsesområdet kan ses på Figur 10. Øvrige Natura 2000-områder er beliggende over 10 km fra projektområdet.

Projektet vil ikke påvirke Natura 2000-området N41 eller øvrige Natura 2000-områders bevaringsmålsætninger, da eventuelle påvirkninger forbundet med projektet vil være meget lokale. Projektet er ikke forbundet med emissioner, støj eller en arealanvendelse, som vil kunne påvirke naturtyperne i N41 under hverken drifts- eller anlægsfasen. Områder med fugle og eventuelle lydfølsomme arter på udpegningsgrundlaget ligger mere end 8 km fra projektet, og dermed er uden for en afstand, hvor støv og støj fra anlæg af projekt kan påvirke naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget. Odder og damflagermus, som er på udpegningsgrundlaget for H41, kan bevæge sig over relativt store afstande. Lokale påvirkninger inden for projektområdet vurderes ikke at have nogen væsentlig påvirkning på bestanden af odder eller damflagermus i N41.

Det er i afsnittet *Vandforekomster* vurderet, at der ikke sker forringelse af tilstanden af målsatte vandløbsrecipienter eller nedstrøms vandområder til disse. Det vurderes derfor, at udledning af overfladevand fra projektet ligeledes ikke vil kunne medføre en påvirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder med hydraulisk forbindelse til vandforekomsterne i projektområdet.

Figur 9: Natura 2000-områder i forhold til projektområdet. Nummereringen refererer til Natura 2000-området.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 41		
Naturtyper:	Lobeliesø (3110)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Våd hede (4010)
	Tør hede (4030)	Enekrat (5130)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Højmose* (7110)	Nedbrudt højmose (7120)
	Hængesæk (7140)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Ege-blandskov (9160)	Stilkeke-krat (9190)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Blank seglmos (6216)	Stor vandsalamander (1166)
	Odder (1355)	Damflagermus (1318)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Ege-blandskov (9160) er ikke til stede i habitatområde H41. Den nævnte naturtype gennemgås derfor ikke yderligere.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 29		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Stor skallesluger (T)
	Fiskeørn (Y)	Rødrygget tornskade (Y)

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. For trækfuglene er følgende fugl ikke til stede i en national eller international væsentlig forekomst: Stor skallesluger (T) i fuglebeskyttelsesområde F29. Den nævnte fugl gennemgås derfor ikke yderligere.

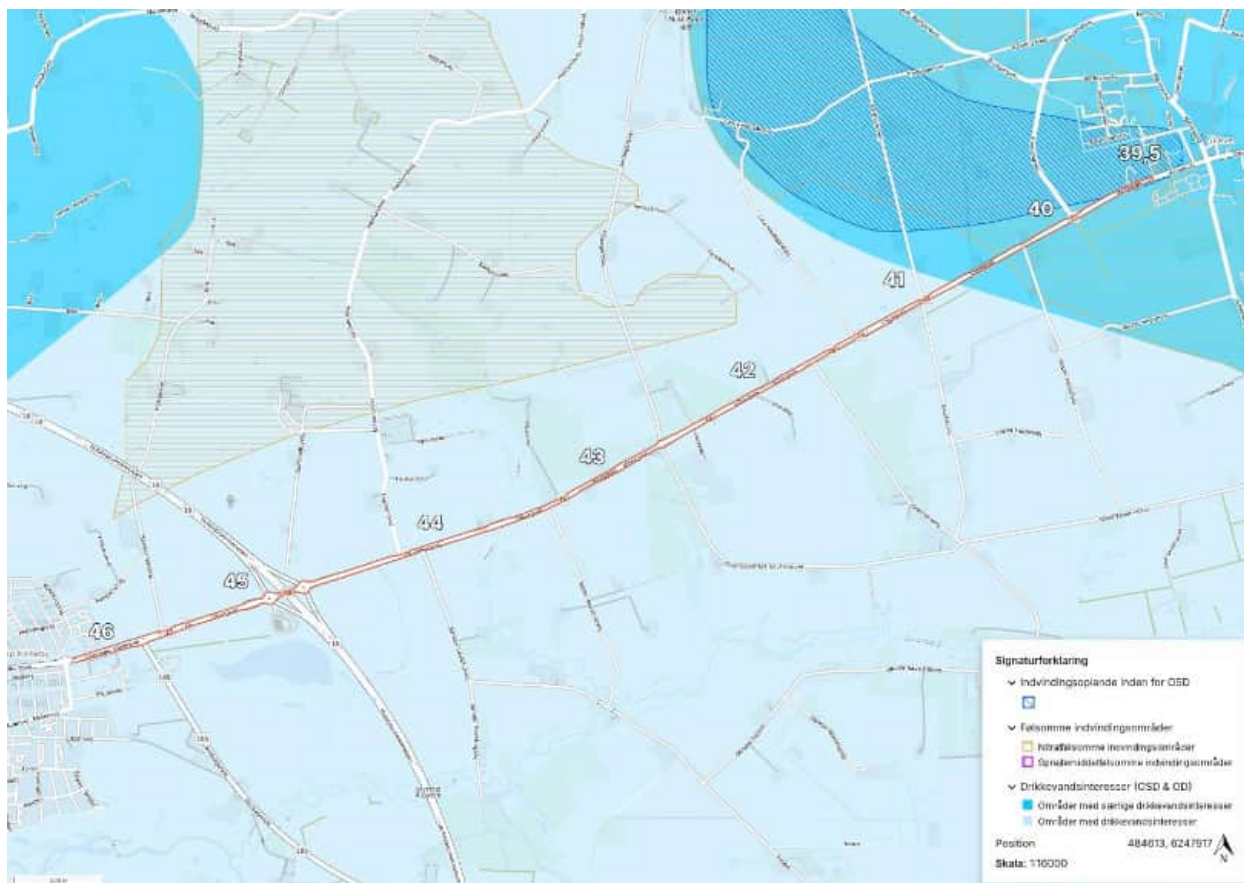
Figur 10: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 41, Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø^{6,7}.

Drikkevandsinteresser og vandindvindinger

Projektområdet er beliggende i et område med drikkevandsinteresser (OD), og den østligste del ved Skave ligger inden for et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og tilhørende nitratfølsomt indvindingsopland, som det fremgår af Figur 11.

⁶ Miljøstyrelsen (2023). Natura 2000-plan 2022-2027. Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø. <https://edit.mst.dk/media/elcnejtk/n41-natura-2000-plan-2022-27-hjelm-hede-flyndersoe-og-stubbergaard-soe.pdf>

⁷ <https://sgvmst.dk/natur-og-jagt/naturindsatser/natura-2000/udpegningsgrundlag>

Figur 11: Oversigtskort med drikkevandsinteresser og indvindingsoplande i nærheden af projektområdet. Kilde: Scalgo.

Grundvandsspejlet blev pejlet i januar 2025 som en del af en geoteknisk undersøgelsesrapport. På strækningen nord for Albæk, fra km 39.500 til 43.500, blev der ikke fundet vandspejl i borerne, hvilket betyder, at grundvandsspejlet ligger dybere end borerens dybde på 4 meter i dette område. Yderligere er jordbundsforholdene præget af meget sandholdig jord. Derfor er området egnet til nedsivning af overfladevand mellem km 39.500 og 43.500. Fra km 43.500 til 46.200 blev grundvandsspejlet pejlet til en dybde mellem 1,5 og 3 meter, med den højeste pejling i borerne omkring Albæk. Syd for vejen, fra km 45.000 til 46.000, blev grundvandet fundet ved en dybde på omkring 1 meter eller mere.

Som beskrevet i afsnittet om afvanding, vil overfladevandet i den østlige del af strækningen blive nedsivet, hvilket er i overensstemmelse med det dybtliggende grundvandsniveau. I den vestlige del af strækningen vil overfladevandet primært blive ført til recipient via grøfter, der er etableret med sektioner til nedsivning og filtermuld.

Overfladevandet fra cykelstien kan indeholde Polycykliske aromatiske hydrocarboner (PAH), Totalolie, BTEX'er, Tungmetaller og Phthalater. Disse stoffer bindes primært til sediment og organisk materiale og udgør derfor ikke en risiko for grundvandsforekomster eller vandforsyningsboringer, forudsat at der, som angivet i den geotekniske undersøgelsesrapport, er organisk materiale i de øverste jordlag samt en tilstrækkelig tyk umættet zone. Foruden stofferne i tabellen kan der som følge af vejsaltning også løbe forholdsvis høje koncentrationer af klorid i grøften, hvorfor der potentielt kan nedsive forholdsvis høje saltkoncentrationer til det terrænnære grundvand. Korte og nærliggende private husholdningsboringer (DGU nr. 64.582 og 64.2181) har ved nedsivning af saltholdigt vejvand risiko for at blive periodevist påvirket af høje koncentrationer af chlorid og natrium i drikkevandet. Det vurderes dog på baggrund af beregninger (vist i kapitel 5.3 i Bilag 3), at der ikke vil ske overskridelser af drikkevandskvalitetskravene for chlorid og

natrium grundet vejsaltning, hvorfor nedsivningen af vejvand ikke giver anledning til problematisk påvirkning af private husholdningsboringer. Mere information vedr. vurderingen af de miljøfremmestoffer og vejsaltning fremgår af kapitel 5 i Bilag 3.

Der skal i forbindelse med etablering af cykelstien ikke foretages grundvandssænkning.

Beskyttet natur (naturbeskyttelsesloven § 3)

Langs den planlagte strækning for cykelstien findes der en række naturtyper, som er beskyttede i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3 (LBK nr. 927 af 28/06/2024) (Figur 12).

Lovgivningen gælder for områder med naturtyperne søer, moser (inklusive skovmoser), ferske enge, strandenge, heder, overdrev og vandløb. Der må ikke foretages ændringer af § 3-beskyttede områder uden dispensation jf. naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 3. Holstebro Kommune er myndighed på dette. Der skal meddeles tilladelse til krydsninger af vandløb i henhold til vandløbsloven.

Projektet passerer fire § 3-beskyttede arealer, som enten grænser helt op til eller krydses af projektet (Figur 12). Arealerne består hhv. af eng, hede (Borbjerg Hede) og en sø omkranset af mose. Projektet krydser desuden to vandløbsstrækninger med § 3-beskyttede vandløb, hhv. Albæk (o6650) mod øst og en bæk syd for Gammelby (o6628) mod vest. De pågældende naturtyper er beskrevet nærmere i de følgende underafsnit.

Besigtigelsesdata om arealerne er indhentet fra Danmarks Miljøportals Naturdatabase⁸ og Arealinformation⁹. De fire naturtyper nærmest projektområdet blev desuden besøgt af Holstebro Kommune i april/maj 2025 med henblik på at afklare den præcise afgrænsning af den beskyttede natur i forhold til projektet samt vurdere naturtypernes sårbarhed og forekomst af særlige (plante-)arter, der forventes direkte påvirket af anlægsarbejdet. Kommunens tilsynsnotat er vedlagt i Bilag 1.

Derudover er der på baggrund af nye og historiske luftfotos vurderet, at der ikke er øvrige beskyttede naturområder inden for projektområdet, som ikke fremgår af den vejledende registrering af naturtyperne.

⁸ Danmarks Miljøportal (2025). Naturdata. Hentet fra <https://naturdata.miljoportal.dk/>

⁹ Danmarks Miljøportal (2025). Arealinformation. Hentet fra <https://danmarksarealinformation.miljoportal.dk/>

Figur 12: Vejledende registrering af naturtyper, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 (Danmarks Miljøportal). Luftfotoet er fra 2024 (© SDFE).

Eng

Engarealet langs Albæk (Figur 13), syd for Viborgvej er beliggende i kort afstand fra projektområdet. Baseret på den vejledende registrering, som for nyligt er opdateret af Holstebro Kommune (april/maj 2025), er der ikke overlap mellem engen og projektområdet. Det midlertidige arbejdsareal er undladt ved projektets krydsning af Albæk. Projektet vil dermed ikke medføre ændringer af engens tilstand.

Figur 13: Vejledende registrering af eng langs Albæk syd for Viborgvej i forhold til projektområdet.

Hede

Den nordligste del af Borbjerg Hede (Figur 14) grænser helt op af projektområdet. Baseret på den vejledende registrering, som for nyligt er opdateret af Holstebro Kommune (april/maj 2025), er der ikke overlap mellem heden og projektområdet. Det midlertidige arbejdsareal er tilpasset, så det ikke inkluderer heden.

Hedens afgrænsning er blevet opdateret på baggrund af et nyligt tilsyn, foretaget af Holstebro Kommune. Det blev på baggrund af tilsynet konkluderet, at den hidtil kortlagte del af heden inden for vejmatiklen burde fjernes fra Miljøstyrelsens vejledende registrering af beskyttet natur. Dette er begrundet i tilsynsrapporten (Bilag 1). Da projektområdet ligger inden for vejmatiklen, berører det således ikke registreringen af heden. Der blev ikke registreret nogle særligt beskyttelseskrævende arter inden for projektområdet ved tilsynet.

Foruden tilsynet i 2025 er heden senest besøgt i juni 2015. Den estimerede og beregnede naturtilstand var god (II), og heden blev ved besøget beskrevet som et hedeareal i god naturtilstand med mange guldblommer, plettet gøgeurt og alm. mælkeurt. Arealet er stedvist domineret af pillestar. Særligt den nordligste del af arealet var fint, og der vurderedes at have været foretaget tørveskræl eller lignende her. Der blev registreret 14 stjernearter, fire 2-stjernearter, to problemarter og én invasiv art (rynket rose) på arealet. Der er desuden registreret plettet gøgeurt, som er fredet¹⁰, og guldblomme, som er rødlistet som næsten truet (NT) og opført på habitatdirektivets bilag V¹¹.

Rabatten og skråningen mellem Viborgvej og heden er i august 2021 besøgt i forbindelse med Vejdirektoratets kortlægning af natur langs infrastruktur. Det besøgte areal inkluderer den del af heden, som er registreret på vejskråningen¹². Der er ikke registreret nogle særlige beskyttelseskrævende arter ved denne kortlægning. Guldblomme og plettet gøgeurt befinder sig således uden for projektområdet og påvirkes ikke. Der blev registreret to invasive arter i vejkanterne; glansbladet hæg og rynket rose. Håndtering af jord med invasive arter er beskrevet i afsnittet *Invasive arter*.

¹⁰ Plettet gøgeurt er fredet i henhold til artsfredningsbekendtgørelsen (BEK nr. 521 af 25/03/2021). Fredede planter må ikke flyttes fra det sted, de vokser, uden forudgående dispensation fra den ansvarlige myndighed.

¹¹ Habitatdirektivet (Rådets direktiv 92/43/1992) forpligter EU's medlemslande til at sikre, at indsamling og udnyttelse af en række arter ikke påvirker eller hindrer, at arterne kan opnå såkaldt gunstig bevaringsstatus. Disse arter er opført på habitatdirektivets bilag V.

¹² <https://naturereport.miljoeportal.dk/921676>

Figur 14: Vejledende registrering af hede syd for Viborgvej i forhold til projektområdet.

Sø og mose

Den sydligste del af en mose nord for Viborgvej krydses af projektområdet. I mosen er der desuden registreret en § 3-beskyttet sø (Figur 15). Baseret på den vejledende registrering, som for nyligt er opdateret af Holstebro Kommune (april/maj 2025), vil der permanent blive inddraget ca. 450 m² af mosen ved projektets gennemførelse. Det er nødvendigt at anlægge et arbejdsareal på omkring 2 m langs mosen, hvilket betyder, at yderligere 340 m² af mosen inddrages midlertidigt til dette. Projektområdet og arbejdsarealet berører ikke søen.

Der foreligger ingen tidligere besigtigelsesdata fra § 3-registrering for søen. Mosen blev senest besigtiget i juni 2019. Den beskrives her som et fint fattigkær, især i sydøst. Den nordvestlige del er mere tør og under tilgroning. Den estimerede naturtilstand var ringe (IV), mens den beregnede naturtilstand var god (II). Der blev registreret 11 stjernearter, én 2-stjerneart og én problemart på arealet.

De nuværende grøfter langs cykelstien afvander til mosen/søen på denne del af strækningen. Det planlægges at beholde de eksisterende afvandingsforhold i videst muligt omfang, således der ikke sker ændringer i vandtilførslen til mosen og søen. De fremtidige grøfter langs mosen etableres derfor i samme størrelse og kote som de eksisterende grøfter.

Det er nødvendigt at anlægge grøfterne med 30 cm filtermuld på hele cykelstistrækningen for at sikre tilbageholdelse af relevante stoffer i overfladevandet i overensstemmelse med miljøkravene beskrevet i vandområdevurderingen (Bilag 3). Etableringen af filtermuld ændrer ikke på, at vandet bevæger sig mod mosen via samme hydrologiske vej som tidligere, men giver en forbedret rensning af overfladevandet fra de befæstede arealer.

Overfladevand fra cykelstier indeholder generelt ikke miljøfremmede stoffer eller næringsstoffer, som ville kunne ændre tilstanden i mosen og søen. Det afledte vand vil dog indeholde vejsalt i vintermånederne.

På baggrund af det permanente og midlertidige arealindgreb i mosearealet og muligheden for tilførelse af vand, som i perioder indeholder mere vejsalt end tidligere, vil der blive søgt dispensation hos Holstebro Kommune.

Figur 15: Vejledende registrering af mose og sø nord for Viborgvej i forhold til projektområdet.

Vandløb

Projektet krydser to vandløbsstrækninger med § 3-beskyttede vandløb, hhv. Albæk og en bæk syd for Gammelby (Figur 16). Albæk er § 3-beskyttet på begge sider af Viborgvej, mens bækken syd for Gammelby kun er beskyttet syd for vejen. Begge de § 3-beskyttede vandløbsstrækninger er desuden målsatte i vandområdeplanerne (se afsnit om *Vandforekomster*).

Albæk

Ved krydsningen af Albæk er det muligt at anvende det eksisterende bygværk. Derved udvides det eksisterende tværsnit ikke, og de eksisterende konstruktioner herunder frontmure ved vandløbet forbliver uberørte. Det regnvand, der tidligere blot løb ned ad skrænten og i grøft, vil fremover blive opsamlet i trug og ført mod hhv. vest og mod øst forbi autoværnet, for herefter at blive ført ned i grøft og sidenhen i Albæk. Forskellen på de eksisterende forhold og det fremtidige system er vejen til Albæk. Hvor regnvandet tidligere løb hen over skrænten og ned i grøften tæt på Albæk, vil det fremover ikke komme ned over skrænten, men blive ført med grøfterne ved foden af skrænten. Hvor vandet tidligere sivede ned og delvist blev tilbageholdt af skrænten, vil det fremover primært sive ned i grøfter dækket af filtermuld, inden vandet ender i Albæk. Idet det eksisterende afvandingsprincip fastholdes, og der ikke vil være fysiske indgreb i vandløbet, vurderes ovenstående ændringer ikke at kunne medføre en ændring af vandløbets tilstand. En eventuel øgning i vandmængden som følge af de befæstede arealer fra cykelstien vurderes at være så lille (<10 % øgning), at det ikke vil påvirke tilstanden.

Bæk syd for Gammelby

Bækken syd for Gammelby får sit vand fra nord. Vandløbet nord for og under Viborgvej er rørlagt. Syd for vejen er vandløbet åbent. Der er nord for vejen blevet dannet et åbent reservoir (bred grøft) mellem det rørlagte vandløb og Viborgvej. I forbindelse med projektet vil rørunderløbet under vejen blive forlænget i begge ender under cykelstien, og placeringen af reservoiret sideforskydes mod nord for at lave plads til cykelstien samt anlægges med filtermuld på bunden. Det nuværende rør har en diameter på 60 cm og længde på ca. 17 m, og vil blive forlænget med ca. 3 m på begge sider af vejen. Der er således tale om en forlængelse af en lang strækning med rørlagt vandløb nord for vejen, hvor der ikke er noget reelt vandløb. Ved at sideforskyde og bibeholde reservoiret er der mulighed for, at vandføringen fortsat kan forsinkes og derved reduceres under vejen over i bækken syd for vejen. Vandføringen syd for vejen ændres der ikke på, da røret har samme størrelse, og dets fulde kapacitet er nået. En eventuel øgning i vandmængden som følge af de befæstede arealer fra cykelstien vurderes at være så lille, at det ikke vil påvirke tilstanden i vandløbet. I forbindelse med flytningen af reservoiret og forlængelse af rørlægningen kan der være en midlertidig ændring og forringelse af tilstanden af bækken syd for vejen. Efter flytningen af reservoiret vurderes forholdene i den åbne grøft syd for vejen at være de samme som tidligere. Der vil blive søgt dispensation og tilladelse til de påtænkte ændringer af vandløbet hos Holstebro Kommune. Ændringen er vurderet nærmere i vandområdevurderingen i Bilag 3.

Vandløbenes økologiske tilstand og påvirkningen fra udledning af overfladevand fra cykelstien er yderligere behandlet i afsnittet *Vandforekomster*. Det blev her konkluderet, at der ikke vurderes at ske forringelse af tilstanden eller ske forhindring af målopfyldelse for de målsatte vandløb Albæk (o6650), bækken syd for Gammelby (o6628), Savstrup Å (o8758) eller for de nedstrøms vandområder.

Figur 16: § 3-beskyttede vandløb, som krydses af projektet. Bækken syd for Gammelby ses mod vest og Albæk mod øst.

Bilag IV-arter

Arter opført på habitatdirektivets bilag IV (Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992) er underlagt en streng beskyttelse (direktivets artikel 12), som forbyder forsætlig forstyrrelse og drab samt forringelse af arternes yngle- og rasteområder. Beskyttelsen kan kun fraviges i helt særlige tilfælde. Det skal sikres, at projektet ikke forsætligt forstyrrer bilag IV-arter eller bestandene i deres naturlige udbredelsesområde,

eller ødelægger eller beskadiger arternes yngle eller rasteområder, mens der for plantearterne er forbud mod at ødelægge dem. Forudsætningen for dette er, at den økologiske funktionalitet af et yngle- eller rasteområde for bilag IV-arter opretholdes på mindst samme niveau som hidtil.

Registreringer af bilag IV-arter er fremsøgt inden for radius på 10 km fra projektområdet på Naturbasen¹³ og Arter.dk¹⁴. Artsfundene er fremsøgt uden tidsbegrænsning, og der er medtaget ikke-validerede fund. Usandsynlige arter er sorteret fra. Eventuelle øvrige bilag IV-arter inden for det UTM-kvadrat på 10x10 km, der indeholder projektområdet, er identificeret ud fra *Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV*.

Følgende arter opført på habitatdirektivets bilag IV er registreret inden for en radius på 10 km fra projektområdet og vurderes på baggrund af viden om arternes habitatkrav og udbredelsesområder at kunne forekomme i nærheden af projektområdet:

- Padder: Strandtudse, stor vandsalamander, spidssnudet frø og løgfrø.
- Krybdyr: Markfirben.
- Pattedyr: Odder, bæver, birkemus, ulv og flere arter af flagermus (syd-, vand-, trold-, dam-, skimmel-, dværg- og brunflagermus samt flere ubestemte individer)
- Insekter: Grøn mosaikguldsmed og grøn kølleguldsmed.

Forekomsten af de enkelte arter er beskrevet mere detaljeret i de følgende underafsnit. Artsbeskrivelserne tager udgangspunkt i viden fra de seneste udgaver af *Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets bilag IV*^{15,16}. Figur 17 viser de nærmeste registreringer af bilag IV-arter i forhold til projektområdet. Der er desuden inkluderet artsfund fra naturundersøgelser i 2022 ifm. miljøkonsekvensvurdering (MKV) af en udvidelse af Skave Grusgrav¹⁷ samt en besigtigelse af mosen (Figur 15), udført af NIRAS d. 7. maj 2025.

¹³ Naturbasen (2025). NATURBASEN ApS, Licensnr. E03/2014.

¹⁴ Arter.dk (2025). Miljøstyrelsen, Statens Naturhistoriske Museum, Naturhistorisk Museum Aarhus og DanBIF.

¹⁵ Elmeros, M., Fjederholt, E. T., Møller, J. D., Baagøe, H. J., Bladt, J. & Kjær, C. (2024). Opdatering af: Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets Bilag IV. Del 2 – Odder og flagermus. Videnskabelig rapport nr. 603. DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet.

¹⁶ Kjær, C. (Red.), Adrados, L. C., Boel, M., Briggs, L., Christensen, P. K., Damm, N., Frisenvænge, J., Fog, K., Hansen, R. R., Hesselsøe, M., Mortensen, R. M., Ravn, P., Stosiek, S., Strandberg, M., Therkildsen, O. R. & Wiberg-Larsen, P. (2023). Opdatering af: Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets Bilag IV. Videnskabelig rapport nr. 520. DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet.

¹⁷ Skave Grusgrav A/S (2023). Miljøkonsekvensvurdering 2023 - Udvidelse af Skave Grusgrave. <https://midtarkiv.dk/download/263279bb-4d2b-40da-bb8a-96cc887972f0>

+ Bilag 8: Profus Naturrådgivning ApS v. Simon R. Waagner (2022). Grusgrav ved Skave – Kortlægning af Bilag IV-arter og besigtigelse af projektarealer. 29.08.2022. <https://midtarkiv.dk/download/ae10bd8e-8e60-43fa-9bb3-a6dd0f43f1f4>

Figur 17: Nærmeste registreringer af bilag IV-arter i forhold til projektområdet.

Strandtudse

De nærmeste registreringer af strandtudse er ved Venø Bugt, 10 km nord for projektområdet. Strandtudsen yngler i lysåbne, lavvandede, temporære vandansamlinger uden eller med begrænset vegetation. Arten findes i Danmark i klitheden langs den jyske vestkyst, på strandene omkring Limfjorden, langs de indre danske kystlinjer, langs fjordene og østersøkysten, og i klippebassiner langs kysterne af Bornholm. I den indre del findes den fåtalligt i råstofgrave. Som rasteområde kræver strandtudsens åbne arealer med enten ingen eller meget lav bevoksning.

Graveområderne i Skave Grusgrav kan potentielt indeholde ynglevandhuller for strandtudse. Der vurderes ikke at være egnede yngle- eller rasteområder for strandtudse inden for projektområdet, da der ikke er temporære vandsamlinger med de nødvendige forhold. Arten blev desuden eftersøgt på flere lokaliteter i området omkring grusgraven i 2022 i forbindelse med MKV af grusgravens udvidelse. Undersøgelsen blev udført jf. DCE's tekniske anvisning til eftersøgning af padder, og der blev ikke registreret forekomst af strandtudse på nogle af de undersøgte lokaliteter.

Projektet vurderes på ovenstående baggrund ikke at påvirke funktionaliteten af yngle- og rastesteder for strandtudse eller bevaringsstatus for arten.

Stor vandsalamander

Stor vandsalamander er registreret i flere vandhuller i nærheden af projektområdet. Arten yngler især i forholdsvis rentvandede og lysåbne vandhuller uden forekomst af fisk. En del store vandsalamandere opholder sig i vandhuller store dele af året, også uden for yngleperioden, og i vandhuller, der ikke er relevante som ynglelokaliteter. På land udgøres artens rastesteder overvejende af bevoksede arealer såsom skov, krat og haver. Størstedelen af bestanden opsøger terrestriske levesteder inden for et par hundrede meter fra ynglestederne, men enkelte individer kan vandre helt op til én kilometer. Arten overvintrer i kvasbunker, krat og skov eller i tilknytning til beboelse f.eks. kældre, brændestabler eller udhuse. De kan også overvintere på bunden af vandhullerne.

Den nærmeste registrering af stor vandsalamander er i en sø 30 m fra projektområdet, som er omkranset af mose, beliggende helt op til projektområdet (markeret med grøn cirkel på Figur 18). Der blev i 2025 registreret æg fra arten i vandhullet ved NIRAS' besigtigelse. Projektet medfører ikke direkte indgreb i ynglevandhullet, men grundet den korte afstand mellem vandhullet og cykelstien kan det ikke afvises, at en mindre andel af artens rasteområder vil blive påvirket permanent inden for projektområdet. Både mosen og den krat- og træbevoksede skråning langs vejen kan udgøre et rastested, og de levende hegn kan være spredningskorridorer. En eventuel påvirkning af mosen/søen fra saltning af cykelstiens befæstede arealer, vil være størst i vintermånederne, hvor salamanderne opholder sig på tørre arealer på land. Påvirkningen vurderes at være lille, da det saltede vejareal kun udvides med et mindre areal tæt ved vandhullet. I underafsnittet *Indarbejdede naturhensyn* er der redegjort for hvilke tiltag, der implementeres for at bevare områdets økologiske funktionalitet for stor vandsalamander.

Bestande af stor vandsalamander i øvrige egnede vandhuller længere væk (se registreringer på Figur 18) vurderes ikke påvirket i samme grad, da der i udbredt grad findes velegnede rasteområder omkring disse vandhuller, hvorved arten i overvejende grad forventes at ville opholde sig der, og ikke i projektområdet.

Da arten er udbredt i området er der mulighed for, at arten ville kunne forekomme spredt i projektområdet, særligt i forbindelse med vandring til ynglevandhullerne i foråret eller om efteråret og sommeren, hvor padden spredes i landskabet. Derfor kan individer potentielt blive kørt over af arbejdsmaskiner i forbindelse med anlægsarbejde, hvis de krydser anlægsområdet eller arbejdspladser. Risikoen for sidstnævnte må dog vurderes at være lille, da paddevandringer helt overvejende foregår i døgnets mørke timer, hvor projektrelateret arbejdskørsel er i bero. Projektrelateret arbejdskørsel med maskiner vurderes derfor ikke at give anledning til forsætligt drab af stor vandsalamander eller øvrige beskyttede padden.

Indarbejdede naturhensyn:

- Muldafrømning inden for projektområdet ud for mosen (grøn markering på Figur 18) foregår i den periode, hvor hovedparten af bestanden af stor vandsalamander forventes at opholde sig i søen og dens nærhed. Dette vil sige i perioden efter, at salamanderne er vandret til vandhullet for at yngle, og inden de voksne og nyforvandlede individer efterfølgende går på land. Den bedste periode for muldafrømning for stor vandsalamander vurderes at være omkring slut april-maj. De præcise tidspunkter for paddernes vandring til og fra vandhullerne er dog i høj grad styret af lokale temperatur- og vejrforhold, der kan variere fra år til år. Det specifikke tidspunkt bør derfor planlægges i samråd med en ekspert forud for anlægsarbejdet.
- Omkring en uge inden anlægsarbejdet opsættes der et midlertidigt paddehegn mellem arbejdsarealet og mosen. Den præcise placering skal besluttes i samråd med en ekspert. Det samme gør sig gældende i forhold til de eksakte tidspunkter for opsætning og nedtagning af paddehegnet. Der er mulighed for, at unge individer af stor vandsalamander befinder sig på land hele året, indtil de er kønsmodne. For at tømme anlægsområdet for eventuelle individer af stor vandsalamander og øvrige padden, skal der inden rydningen, nedgraves spande til indfangning af individer, der eventuelt er blevet indhegnet. Fælderne tømmes tre gange dagligt, indtil der ikke har været fanget individer i tre dage. Antallet af spande fastsættes i samråd med en ekspert. Paddehegnet skal blive stående, så længe anlægsarbejdet står på. Indfangning og flytning af stor vandsalamander forudsætter, at der skal søges om dispensation fra artsfredningsbekendtgørelsen.
Der er generelt risiko for, at paddehegn kan påvirke spredningskorridorer for padden. Da paddehegnet sættes op i et begrænset område, og rasteområdet forbedres andre steder, vurderes påvirkningen på spredningsmulighederne til nødvendige levesteder at være ubetydelig.
- Projektet medfører en reduktion af artens rasteområde (grøn markering på Figur 18). For at sikre områdets økologiske funktionalitet for arten, vil der forud for indgrebet i rasteområdet blive etableret forbedrende strukturelle forhold i tilknytning til det resterende rasteområde. Arealet, der optimeres for padderne, bør i omfang og funktion som minimum være tilsvarende det fjernede rasteområde. De forbedrende tiltag omfatter, at der etableres nye skjul og overvintringssteder langs læhegn på marken

nord for mosen samt på tørre områder i udkanten af mosen mod øst og vest, som grænser op til arbejdsområdet (grenbunker, stensætninger og træstammer, som udlægges til naturligt henfald). Ved dette tiltag øges også chancen for, at dyrene holdes i det ønskede område. Nogle af stammerne fra træfældningen i forbindelse med anlægsarbejdet på øvrige dele af strækningen kan med fordel anvendes her. Skjulene kan f.eks. etableres som det fremgår af vejledningen i Great Crested Newt Mitigation Guidelines fra English Nature i 2001. Overvintringssteder bør placeres på steder, hvor de ikke bliver oversvømmet i vådere perioder. Ved et forventeligt krav om at etablere erstatningsnatur ifm. § 3-dispensation til krydsning af mosen er der mulighed for, at arealet af rasteområdet på sigt øges igen, hvis erstatningsområdet etableres tæt ved projektområdet. Det midlertidige arbejdsareal kan ligeledes på sigt blive en del af artens rasteområde igen, når der har indfundet sig en naturlig vegetation på området.

Det vurderes, at den økologiske funktionalitet af yngle- og rastesteder for stor vandsalamander og bevaringsstatus for arten vil blive opretholdt ved implementering af de beskrevne hensyn.

Figur 18: Registreringer af stor vandsalamander i nærheden af projektområdet. Den grønne cirkel markerer søen/mosen, hvor der er risiko for påvirkning af stor vandsalamander.

Spidssnudet frø

Den nærmeste kendte forekomst af spidssnudet frø er registreret hhv. 3 km nordøst og sydvest for projektområdet. Der er desuden registreret ubestemte brune frøer (dvs. enten but- eller spidssnudet frø) 600 m fra projektområdet. Spidssnudet frø yngler i solbeskinnede vandhuller, men kan også findes i mere tilgroede vandhuller. Ynglestederne kan både omfatte små vandhuller, større moser samt eventuelt bredzonen af store søer, som helst skal være fri for fisk. Rasteområder for spidssnudet frø udgøres især af eng- og moseområder, som helst skal ligge i direkte tilknytning til ynglelokaliteten. Afstanden fra ynglevandhullet til de voksne padders opholdssteder kan være op til 1 km eller mere, men oftest er det få hundrede meter eller endnu kortere.

Flere af vandhullerne nærmest projektet er undersøgt efter DCEs tekniske anvisning til eftersøgning af paddere i forbindelse med MKV af Skave Grusgrav. Der blev ikke registreret forekomst af spidssnudet frø

ved disse undersøgelser. Eventuelle forekomster af spidssnudet frø i ikke-undersøgte vandhuller i nærheden af projektområdet vurderes at være afgrænset til de nærmeste omgivelser til vandhullerne. På baggrund af afstanden til øvrige egnede vandhuller og beskaffenheden af arealerne inden for projektområdet, som primært udgøres af vejrabat og levende hegn, vurderes der ikke at være yngle- eller rastesteder for spidssnudet frø inden for projektområdet.

Projektet vurderes på ovenstående baggrund ikke at påvirke den økologiske funktionalitet af yngle- og rastesteder for spidssnudet frø eller bevaringsstatus for arten.

Løgfrø

Den nærmeste kendte forekomst af løgfrø er registreret 5 km nordøst for projektområdet. Løgfrøen er knyttet til lysåbne naturtyper og det åbne land, hvor den fouragerer og raster, herunder på dyrkede marker. Den stiller krav til, at ynglevandhullet er lysåbent, solbeskinnet, har god vandkvalitet, og er fri for fisk. For at opnå god ynglesucces er det vigtigt, at der tæt på ynglestedet er egnede rasteområder, med løst sand og muld, hvor vegetationen samtidig ikke er for tæt og typisk med forekomst af lave urter. Løgfrøen opholder sig som regel tæt på ynglevandhullet.

Flere af vandhullerne nærmest projektet er undersøgt efter DCEs tekniske anvisning til eftersøgning af padden i forbindelse med MKV af Skave Grusgrav. Der blev ikke registreret forekomst af løgfrø ved disse undersøgelser. På baggrund af afstanden til øvrige relevante vandhuller vurderes der sammenholdt med afstanden til de nærmeste registreringer ikke at være yngle- eller rastesteder for løgfrø inden for projektområdet. Arealerne inden for projektområdet, som primært udgøres af vejrabat og levende hegn, opfylder desuden ikke artens habitatkrav.

Projektet vurderes på ovenstående baggrund ikke at påvirke den økologiske funktionalitet af yngle- og rastesteder for løgfrø eller bevaringsstatus for arten.

Markfirben

Der er registreret 2 fund af markfirben inden for en radius på 10 km fra projektområdet. Den nærmeste kendte forekomst af markfirben er registreret 3,5 km sydvest for projektområdet. Markfirben findes spredt i landskabet på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejskråninger, sten- og jorddiger, klitter (særlig hvid klit), heder, overdrev, grusgrave, strandenge, strande, kystskrænter og sandede bakkeområder. Rasteområdet for de voksne markfirben er typisk kraftigt soleksponeret, veldrænet og indeholder skjulesteder som stensætninger og -bunker, buskadser og urtetykninger. Ynglestedet skal indeholde egnede steder til æglægning i form af varm, løs, veldrænet jord af gruset eller sandet karakter.

Følgende habitattyper, som findes i projektets nærhed, kan potentielt indeholde egnede levesteder for markfirben: Grusgrav, vejskråning og hede. Vejrabatten langs projektområdet er gennemgået via Google Street View, hvoraf det fremgår, at der kun er mindre skråninger enkelte steder langs strækningen. Strækningens få skråninger er tilgroede og uden velegnede strukturer for markfirben. Arealet mellem graveområdet i Skave Grusgrav og projektområdet er ligeledes tilgroet og uden egnede strukturer for markfirben – der er hverken soleksponerede skråninger, åbne sandflader eller skjul inden for projektområdet. Det eneste potentielle levested inden for projektområdet vurderes at være Borbjerg Hede, hvor arten blev eftersøgt i 2022 i forbindelse med MKV af Skave Grusgrav. Arten blev eftersøgt på heden og tre andre nærliggende lokaliteter i to af de anbefalede perioder jf. DCE's tekniske anvisning til eftersøgning af markfirben. Der blev ikke fundet markfirben på nogle af de undersøgte lokaliteter. Sammenholdt med, at heden generelt er fattig på sydvendte skråninger (kun på gravhøje) og åbne sandflader til æglægning, vurderes der på baggrund af de fåtallige registreringer i området og manglende fund ved eftersøgningen i 2022 ikke at være yngle- eller rastesteder for markfirben inden for projektområdet.

Projektet vurderes på ovenstående baggrund ikke at påvirke den økologiske funktionalitet af yngle- og rastesteder for markfirben eller bevaringsstatus for arten.

Odder

Der foreligger flere registreringer af odder i nærheden af projektområdet. Den nærmeste registrering er ved Albæk, 1 km nord for projektområdet. Syd for projektområdet er der flere registreringer i vandløb med tilknytning til Savstrup Å, som løber parallelt med projektområdet. Odderen er udbredt i store dele af Danmark. Arten lever i tilknytning til vådområder, hvor den både findes nær stillestående og rindende vand samt i saltvand og ferskvand. Odderens rasteområder kan omfatte mange steder langs vandløb og søer, men knytter sig primært til moser, krat, skov eller andre naturområder, som tilbyder arten skjulesteder. Den yngler ofte i uforstyrrede og afsides beliggende sø- eller moseområder med rørskov eller anden tæt bevoksning. Odderen kan have territorier bestående af flere kilometer vandløb. På baggrund af odderens generelle udbredelse nær projektområdet, må det derfor antages, at arten vil færdes i de vandløb, der krydses af projektområdet.

Potentielle forstyrrelser af odderen i forbindelse med projektet vurderes at kunne være støj fra anlægsarbejdet og en eventuel påvirkning af dens mulighed for at bevæge sig via vandløbet under anlæg af cykelstien.

Der formodes at være størst risiko for negativ påvirkning fra støj de steder, hvor odderen yngler. Da odderen foretrækker at yngle i mere uforstyrrede naturområder, er det usandsynligt, at der vil være ynglehuler i nærheden af projektområdet, langs den trafikerede Viborgvej. Såfremt odderen bruger vandløbet til fødesøgning eller passage, vurderes en eventuel forstyrrelse at kunne undgås ved kun at udføre larvende anlægsarbejde i dagtimerne, da odderen primært er aktiv efter skumring og om natten – særligt i områder med meget forstyrrelse fra mennesker. Da anlægsarbejdet ved de vandløbsnære områder kun udføres i dagtimerne, vurderes det, at negativ påvirkning af arten fra dette kan undgås. Anlægsarbejdet vil være kortvarigt i området og uden tilbagevendende eller vedvarende effekter. På baggrund heraf vurderes det, at forstyrrelse af arten under fouragering undgås.

Oddere svømmer normalt ikke igennem rørlagte vandløb eller under broer. Hvis odderen ikke kan gå langs vandløbet under vejen, vandrer den typisk op over vejen for at komme ned til vandløbet på den anden side. Der er ingen odderpassage i det nuværende bygværk ved Albæk, og odderen vil derfor krydse over vejen. For ikke at påvirke odderen negativt er det vigtigt at sikre, at den fortsat har mulighed for at krydse vejen og dermed anvende vandløbene inden for projektområdet til passage, og at risikoen for trafikdrab ikke øges, ved at odderen opholdes på vejen. Det er i underafsnittet *Indarbejdede naturhensyn* redegjort for hvilke hensyn, der tages for at bevare området økologiske funktionalitet for odder.

Indarbejdede naturhensyn:

For at sikre odderens mulighed for at anvende Albæk som spredningskorridor, vil der i forbindelse med anlægsarbejdet ikke blive opsat hegn, der kan fungere som en barriere for odderens krydsning af vejbanen over vandløbet.

Det vurderes under ovenstående forudsætninger at den økologiske funktionalitet af yngle- og rastesteder for odder og bevaringsstatus for arten vil blive opretholdt.

Bæver

De nærmeste registreringer af bæver er gjort i tilknytning til vandløb 1 km sydvest for projektområdet. Bæveren er en semi-akvatisk og lever i tilknytning til vandløb, søer og andre typer af ferskvandsområder. Den bor i et eller flere bæverbo, som både kan være konstruktioner af pinde, mudder og vegetation langs vandkanten, men også kan udgøres af mere skjulte jordhuler gravet ind i brinken. Bæverens udbredelse i

nærheden af projektområdet omfatter kun vandløbssystemerne sydvest for projektet. Derfor vurderes projektet ikke at medføre en negativ påvirkning af artens yngle- eller rasteområder. I tilfælde af, at arten benytter vandløbene inden for projektområdet til passage eller fouragering vil det være i nattetimerne, hvor der ikke foregår anlægsarbejde. Det vurderes derfor, at projektet ikke vil medføre forstyrrelser, som kan hindre dette.

Birkemus

Birkemus er kendt fra Storådalene vest for Holstebro. De nærmeste kendte forekomster af birkemus er registreret 10 km hhv. vest- og nordvest for projektområdet. Birkemusen er sjælden og findes i spredte bestande i det nordvestlige og sydlige Jylland, men dens præcise udbredelse og populationsstørrelse er dårlig kendt, da arten er meget sky og svær at overvåge. Arten lever fortrinsvis i uforstyrrede områder med høj græsvegetation, hvor der er både tørre og våde områder, som f.eks. ådale, ekstensivt græssede områder eller brakmarker nær vådområder. Reder placeres i jordhuller, som graves i tørre områder, f.eks. skrænter, jordvolde, diger og lignende (ynglesteder). Rastesteder er typisk i græstuer eller løst byggede reder på terræn i uforstyrrede områder med høj græsvegetation, hvor arten sover i dagtimerne.

Det eneste potentielle levested for arten i nærheden af projektområdet vurderes at være ådalen langs Albæk. Albæk krydses af projektområdet. Nord for Viborgvej er der ikke beskyttet natur langs Albæk og syd for vejen er engen i ringe tilstand, og indeholder højstauder, domineret af nælde og mjødukt samt partier med pil og rød-el. Den del af arealet, der inddrages både nord og syd for Viborgvej, omfatter en vejskrånning med træer. Holstebro by skaber desuden som en barriere mellem de kendte forekomster af arten og egnede habitater nær projektområdet. Det vurderes at være usandsynligt at birkemusen har yngle- eller rastesteder inden for projektafgrænsningen.

Projektet vurderes på ovenstående baggrund ikke at påvirke den økologiske funktionalitet af yngle- og rastesteder for birkemus eller bevaringsstatus for arten.

Ulv

Der er registreret forekomst af ulv på to lokaliteter hhv. 4 og 7 km nordøst for projektområdet. Ulven foretrækker uforstyrrede områder med meget vildt, særligt øde hede- og skovområder. Ulven er meget tilpansdygtig og vandrer over store afstande.

Der er ingen større, uforstyrrede naturområder i nærhed til projektområdet. Da projektet etableres langs eksisterende infrastruktur og anlægsarbejdet vil være kortvarigt i området og uden tilbagevendende eller vedvarende effekter, vurderes projektet ikke at påvirke ulven negativt.

Flagermus

Der er registreret flagermusarterne syd-, vand-, trolde-, dam-, skimmel-, dværg- og brunflagermus samt flere ubestemte individer inden for en afstand på 10 km fra projektområdet. Den nærmeste nyere registrering er et ubestemt individ (ligner skimmelflagermus), som rastede midlertidigt under en trappe på et hus i Skave ca. 300 m øst for projektet. I forbindelse med MKV af Skave Grusgrav blev flagermusaktiviteten i området undersøgt ved at opsætte lytteudstyr i et læhegn ca. 60 m syd for den østlige del af projektet samt ved et naturområde ved Savstrup Å nogle kilometer fra Viborgvej. Der blev ved denne undersøgelse registreret et lavt antal af arterne sydflagermus, vandflagermus, troldeflagermus og dværgflagermus.

Træbevoksninger kan anvendes som levested for flagermus, enten i form af yngle- og rastesteder i hulheder i træerne eller som fourageringsområder og ledelinjer. Da det er nødvendigt at rydde en del af træbevoksningen inden for projektområdet, er træerne blevet undersøgt for forekomst af potentielle yngle- eller rastesteder for flagermus i januar 2025. Bevoksningens funktion som ledelinje blev også vurderet (se besigtigelsesnotat i Bilag 2). På baggrund af undersøgelsen blev der konkluderet følgende:

Ved levestedskortlægningen blev der på to af de undersøgte lokaliteter (001 og 021 – kan ses i Bilag 2) registreret træer, som potentielt kan anvendes som rastested for flagermus. På de resterende lokaliteter blev der ikke observeret nogen træer med strukturer, som vurderes at være egnede som yngle- eller rastested for flagermus. På lokalitet 001 var der flere større træer, som ikke kunne undersøges tilstrækkeligt fra vejen. Projektets arbejdsareal er tilpasset, så de pågældende træer på lokalitet 001 ikke påvirkes af projektet. På lokalitet 021 var der en række af træer med fuglehuse, hvor fuglehuset vurderes at kunne udgøre et potentielt rastested. De pågældende fuglehuse er privatejede og vil blive flyttet til andre tilsvarende placeringer inden fældning af træerne.

Projektet vil derfor ikke medføre indgreb i potentielle yngle- eller rastesteder for flagermus.

Det vurderes, at bevoksningerne inden for undersøgelsesområdet kan anvendes som ledelinje for flagermus, men at der i høj grad findes tilsvarende egnede ledelinjer og fourageringslokaliteter i nærområdet, og at størstedelen af bevoksningerne ikke har særlig værdi for flagermus. Dette betyder, at eventuelle flagermus i området fortsat i høj grad vil have mulighed for at tilgå de samme flagermushabitater som tidligere. Det midlertidige arbejdsareal er undladt ved projektets krydsning af Albæk (se Figur 13 og tegning 3014 i medsendte planer), hvorved der kun laves et ubetydeligt indgreb i den potentielle ledelinje langs vandløbet.

På baggrund af den gennemførte levestedsundersøgelse og ovenstående forudsætninger vurderes det, at projektet på kan gennemføres uden væsentlig påvirkning af flagermusarter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Grøn mosaikguldsmed

Der er enkelte registreringer af grøn mosaikguldsmed inden for en afstand på 10 km fra projektområdet. Den nærmeste registrering er 5,5 km vest for projektområdet. Grøn mosaikguldsmed yngler i næringsrige søer og grøfter med levedygtige bestande af planten krebsklo. Der bliver i forbindelse med projektet ikke påvirket egnede levesteder for grøn mosaikguldsmed.

Grøn kølleguldsmed

Der er flere registreringer af grøn kølleguldsmed i Savstrup Å, 1 km syd for projektområdet. Arten er tilknyttet lysåbne, rene og iltrige vandløb med grus eller sandbund. Der vurderes ikke at ske en forringelse af tilstanden eller ske forhindring af målopfyldelse for de målsatte vandløb eller nedstrøms vandområder til projektet. Arten vurderes derfor ikke at blive påvirket af projektet.

Fredede arter (artsfredningsbekendtgørelsen)

Artsfredningsbekendtgørelsen (BEK nr. 521 af 25/03/2021) fastsætter, at fredede dyr og planter ikke må indsamles, slås ihjel eller på anden måde skades, og planterne må ikke indsamles eller fjernes fra deres voksested. Alle vilde pattedyr og fugle er fredede, dog med undtagelse af dem der er givet tilladelse til at jage i jagtloven. I bekendtgørelsen er der fastsat jagttider for de arter der, der må jages. Alle krybdyr, padder samt 13 arter af insekter er beskyttet af fredning.

Hvis projektet kan påvirke arter, der er kategoriserede som truet (CR, EN, VU) på den danske rødliste, bør der planlægningsvis tages højde for arten. Kategoriseringen er dog ikke i sig selv forbundet med særlig beskyttelse.

Registreringer af fredede arter i nærheden af projektet (<500 m) er fremsøgt på Naturbasen¹⁸ og Arter.dk¹⁹.

¹⁸ Naturbasen (2025). NATURBASEN ApS, Licensnr. E03/2014.

¹⁹ Arter.dk (2025). Miljøstyrelsen, Statens Naturhistoriske Museum, Naturhistorisk Museum Aarhus og DanBIF.

Planter

Der er registreret den fredede orkidéart plettet gøgeurt på Borbjerg Hede. Rabatten og skråningen mellem Viborgvej og heden er i august 2021 besigtiget i forbindelse med Vejdirektoratets kortlægning af natur langs infrastruktur. Det besigtigede areal inkluderer den del af heden, som er registreret på vejskråningen²⁰. Der er ikke registreret nogle særlige beskyttelseskrævende arter ved denne kortlægning. Plettet gøgeurt befinder sig således længere inde på heden, og påvirkes dermed ikke af projektet.

Fugle

Der kan være en påvirkning af fredede fugle og deres reder i forbindelse med fældning af træer inden for projektområdet. Projektområdet udgør, baseret på den tilgængelige viden, ikke en betydningsfuld yngle- eller rastelokalitet for bestande af truede eller sjældne fuglearter. Projektområdet er beliggende inden for et stort overvågningsområde for perleugle, som er rødlistevurderet som kritisk truet (CR) i Danmark. Der er registreret forekomst af et ynglepar af arten i en redekasse på en hemmeligholdt placering i overvågningsområdet.

I jagtlovens § 6a, stk. 2 (LBK nr 639 af 26/05/2023) står der: *"Fugles reder må ikke forsætligt ødelægges, beskadiges eller fjernes. Æg må ikke forsætligt ødelægges eller beskadiges".* Og i § 7, stk. 2: *"Fugle må ikke forsætligt forstyrres med skadelig virkning for arten eller bestanden".*

I artsfredningsbekendtgørelsens § 6 står der yderligere: *"Kolonirugende fugles redetræer må ikke fældes i perioden 1. februar - 31. juli. Rovfugles og uglers redetræer må ikke fældes i perioden 1. februar - 31. august. Ørnes, sort storks og rød glentes redetræer må slet ikke fældes. Hule træer og træer med spættehuller må ikke fældes i perioden 1. november - 31. august. Digesvalereder må ikke ødelægges i perioden 1. april - 31. august."*

Indarbejdede naturhensyn:

Rydning af træerne i de levende hegn og bevoksninger inden for projektområdet vil generelt ikke være i konflikt med jagtlovens bestemmelser (§ 7 og 6a), hvis rydningen foretages i perioden september - februar (uden for fuglenes yngletid). Eventuelle fuglekasser langs strækningen vil blive flyttet til andre træer uden for projektområdet inden rydningen.

Forud for fældningen, vil træerne inden for projektområdet blive gennemgået med henblik på at identificere eventuelle reder fra rovfugle, ugle, og kolonirugende fugle, hvorved perioderne og reglerne for fældning kan overholdes. Der er ikke registreret forekomst af reder fra disse artsgrupper inden for projektområdet.

Padder

De fredede paddearter butsnudet frø, lille vandsalamander og skrubtudse er alle registreret på arealer, der grænser tæt op til projektområdet.

Der er bl.a. registreret butsnudet frø og skrubtudse i søen/mosen, som er omtalt i afsnittet om stor vandsalamander (Figur 18). Hensynene, som beskrives for stor vandsalamander, vil også hindre forsætligt drab af de øvrige paddearter i dette område.

Ligesom for bilag IV-padderne gælder det, at arterne i højere grad forventes at opholde sig i de nærmeste omgivelser til deres ynglevandhuller. På baggrund af afstanden til øvrige relevante vandhuller og beskaffenheden af arealerne inden for projektområdet, som primært udgøres af vejrabat og levende hegn, forventes arterne i overvejende grad at ville opholde sig omkring vandhullerne, og ikke i projektområdet.

²⁰ <https://naturereport.miljoeportal.dk/921676>

Risikoen for individdrab i forbindelse med arbejdskørsel vurderes at være lille, da paddevandringer helt overvejende foregår i døgnet mørke timer, hvor projektrelateret arbejdskørsel er i bero.

Krybdyr

Der er registreret både skovfirben og hugorm på Borbjerg hede og skovfirben på en ejendom lige syd for Viborgvej. Størstedelen af cykelstien anlægges langs dyrkede marker, hvor der ikke vurderes at være særlig høj risiko forekomst af arterne. Enkelte steder, hvor projektet passerer natur, skråninger og ejendomme er der større sandsynlighed for at arterne kan opholde sig inden for projektområdet. Det er muligt, at der vil være anlægsarbejde på enkelte arealer, hvor skovfirben og hugorm kan finde på at opholde sig. Forstyrrelsen fra anlægsarbejdet forventes at skræmme dyrene væk, som vil kunne trække sig tilbage til de tilstødende levesteder længere væk fra vejen.

Pattedyr

Der er registreret flere større pattedyr såsom ræv, rådyr og dådyr i nærheden af projektområdet. Mange arter af pattedyr er vidt udbredt i Danmark, og der må formodes at være en række arter, der i perioder anvender dele af projektområdet som raste, yngle og fourageringsområde. Pattedyr bevæger sig på forskellige arealer (skov, naturområder, landbrug osv.) og er sjældent knyttet til en specifik lokalitet. Levestedene for større pattedyr er ofte skove og større naturområder, som i dette projekt ikke bliver påvirket. De fleste pattedyr vil være i stand til enten at passere uden om anlægsarealerne eller forcere dem. Projektet vurderes derfor ikke at medføre påvirkninger af disse pattedyr i projektets anlægsfase. Efter anlæg er der ingen påvirkning fra cykelstien.

Invasive plantearter

Der er registreret to invasive arter inden for projektområdet; glansbladet hæg og rynket rose. I Danmark er der vedtaget en national liste over invasive arter. De invasive arter på den nationale liste er omfattet af bekendtgørelsen om forebyggelse og håndtering af introduktion og spredning af invasive ikke-hjemmehørende arter (BEK nr 1285 af 12/11/2018) og der gælder en række forbud mod bl.a. salg, import og udsættelse af de invasive arter i naturen. Frø og rødder fra invasive arter i ubehandlet jord kan sprede sig og etablere sig i nye områder. En bevidst spredning vil være i strid med forbuddet mod udsætning i miljøet.

Såfremt der skal flyttes jord i nærheden af invasive plantearter vil det derfor blive håndteret i henhold til Miljøstyrelsens vejledning²¹. Vejledningen anbefaler, at jorden transporteres i en indesluttet beholder og afleveres med henblik på destruktion af de invasive arter, eller graves ned på matriklen.

Fortidsminder, fortidsmindebeskyttelseslinjer og kulturarvsarealer

Projektet krydser adskillige fortidsmindebeskyttelseslinjer, og forløber tæt forbi to fortidsminder (gravhøje) (Figur 19 og Figur 20). Projektet krydser desuden et kulturarvsareal på 2,6 km af cykelstiens strækning (Figur 21). Projektet krydser ingen fredede sten- eller jorddiger.

Kulturarvsarealer er ikke fredede, men kan indeholde fredede fortidsminder. Generelt er alle synlige fortidsminder beskyttet af museumslovens § 29e (LBK nr 358 af 08/04/2014). Når fortidsmindet er synligt, må der ikke foretages ændringer i tilstanden, og der må ikke oprettes skel gennem dem. På fortidsminder og inden for en afstand af 2 m fra dem må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes.

²¹ <https://sgavmst.dk/media/cniks3zx/vejledning-om-haandtering-af-jord-med-ulovlige-invasive-planter.pdf>

Naturbeskyttelseslovens § 18 (LBK nr 927 af 28/06/2024) fastlægger en beskyttelseslinje på 100 meter omkring beskyttede fortidsminder. Formålet med fortidsmindebeskyttelseslinjen er at sikre fortidsminderne værdi som landskabselementer, herunder at sikre indsyn til og udsyn fra fortidsminderne. Beskyttelseszonen forløber 100 meter fra fortidsmindets ydergrænse. Inden for beskyttelseszonen må der ikke foretages ændringer i tilstanden, hverken midlertidigt eller permanent. Dette er også gældende under terrænræn.

Den præcise afgrænsning af gravhøjen nærmest projektområdet er kortlagt af NIRAS i 2025, hvor foden af gravhøjen blev opmålt. På baggrund af denne opmåling er projektet tilpasset, så der som minimum er 2 m til gravhøjen, hvorved der ikke er en direkte påvirkning af den. Da der er tale om anlæg af cykelsti, vil der efter endt anlægsarbejde ikke være forringet udsyn til fortidsminderne langs stien.

Såfremt der under anlægsarbejdet findes fortidsfund, stoppes arbejdet, og det lokale museum kontaktes.

Der vil blive søgt dispensation til krydsning af fortidsmindebeskyttelseslinjerne hos Holstebro Kommune. Det lokale museum vil blive kontaktet i forbindelse med sagsbehandlingen, hvorved et eventuelt behov for arkæologiske undersøgelser i forbindelse med anlægsarbejdet vil blive vurderet.

Figur 19: Fund og fortidsminder samt fortidsmindebeskyttelseslinjer.

Figur 20: Gravhøje med kortest afstand til projektområdet.

Figur 21: Kulturarvsarealer i nærheden af projektområdet.

Landskab

Holstebro Kommuneplan gælder for 2021-2033. Projektet krydser bl.a. områder, hvor der i kommuneplanen er udpeget økologiske forbindelser (Figur 22) og bevaringsværdigt landskab. Derudover er der langs projektet et større areal, som er udpeget som skovrejsningsområde omkring Borbjerg Hede. En stor del af projektområdet ligger også i et område, der er udpeget som værdifuldt kulturmiljø. Projektet krydser ingen

lavbundsarealer. Generelt vil cykelstien, som er beliggende langs eksisterende infrastruktur, ikke påvirke landskabelige værdier eller formålet med udpegningerne i væsentlig grad.

Der er udpeget en økologisk forbindelse på tværs af Viborgvej lige øst for Borbjerg Hede. Økologiske forbindelser omfatter ledelinjer og korridorer, der sammenbinder et netværk af naturområder funktionelt og derfor medfører gavnlig virkning på udbredelsen og levedygtigheden af de naturlige bestande af levende organismer. Cykelstien vil efter anlæg ikke være en væsentlig forøgelse af vejen som barriere i landskabet, der kan hindre spredning af arter i det kortlagte område. Der vil kun være indgreb i bevoksninger helt op til Viborgvej, og det vurderes derfor, at projektet ikke medfører en påvirkning på den økologiske forbindelse på tværs af vejen.

Figur 22: Områder, udpeget som økologiske forbindelser, i nærheden af projektområdet.

Fredninger

Projektet krydser ingen fredninger, men grænser helt op til det fredede areal Borbjerg Hede med registreringsnummeret 0121700²² (Figur 23).

Fredningens formål er bevarelse af gravhøj og gammel hovedvej med omkringliggende hedearealer. Det fredede areal skal bevares som naturområde og må blandt andet ikke opdyrkes, beplantes eller bebygges. Der er i fredningen fokus på at bevare udsynet til de to gravhøje på heden.

Projektområdet holdes inden for eksisterende vejmatrix, hvorfor der ikke er behov for at lave indgreb inden for fredningens afgrænsning. Cykelstien anlægges i eksisterende terræn. Projektet vurderes på denne baggrund ikke at være i strid med fredningens formål eller udpegningen.

²² <https://www2.blst.dk/nfr/01217.00.pdf>

Figur 23: Fredning af Borbjerg Hede.

Fredskov

Projektet krydser ingen fredskovpligtige arealer, men forløber tæt forbi et fredskovpligtigt areal, som for nylig er blevet ophævet inden for vejbyggelinjen (Figur 24). Fredskoven er registreret med virkning fra 18. august 2014, og vejbyggelinjen er fra 8. april 1975. Da vejbyggelinjen er pålagt før fredsskovnoteringen, har Miljøstyrelsen lavet en berigtigelse af fredsskovnoteringen, så den respekter byggelinjen.

Vejbyggelinjer er fastlagt med hjemmel i lov. I gældende lovgivning udlægges vejbyggelinjer af vejmyndigheden efter § 40 i bekendtgørelse af lov om offentlige veje (LBK nr 435 af 24/04/2024).

Fredskoven består af yngre beplantning, som er etableret for under 15 år siden. Beplantningen har derfor ikke nogen særlig naturmæssig værdi.

Figur 24: Den grønne markering viser den nærmeste fredskov til projektområdet.

Jordforurening, jordhåndtering samt råstoffer

Projektet krydser eller forløber tæt forbi fire områder med jord, som enten er kortlagt på vidensniveau 1 (V1) eller områder med krav om jordanalyse. Figur 25 viser disse områder. Fra vest mod øst er V1-kortlægningerne foranlediget af følgende aktiviteter:

- Elkjærvej 114 (1n): Servicestation/autoværksted (olie- og dieselolieprodukter).
- Viborgvej 150 (matrikel 30h): Autoophug (bly, C6C35 kulbrintefraktion, cadmium, kobber, nikkel, zink).
- Lille Hedegårdvej 2 (matrikel 22a): Fyldplads (ikke specificeret).
- Hesselåvej 6 (matrikel 9a): Oplagsplads (olieprodukter).

V1-kortlægningen på matrikel 1n overlapper med 300 m² af projektområdet og 330 m² af arbejdsarealet (Figur 26). På matrikel 22a overlapper projektet med 110 m² og arbejdsarealet med 470 m² af V1-kortlægningen (Figur 28). V1-området på matrikel 30h og 9a grænser helt op til cykelstiens terrænskæring, men berøres ikke af projektet (Figur 27 og Figur 29). Der er ikke midlertidige arbejdsarealer på disse dele af strækningen.

Flytning og anmeldelse af jord både fra kortlagte arealer og ikke kortlagte arealer vil ske i overensstemmelse med krav i jordflytningsbekendtgørelsen (BEK nr 1452 af 07/12/2015).

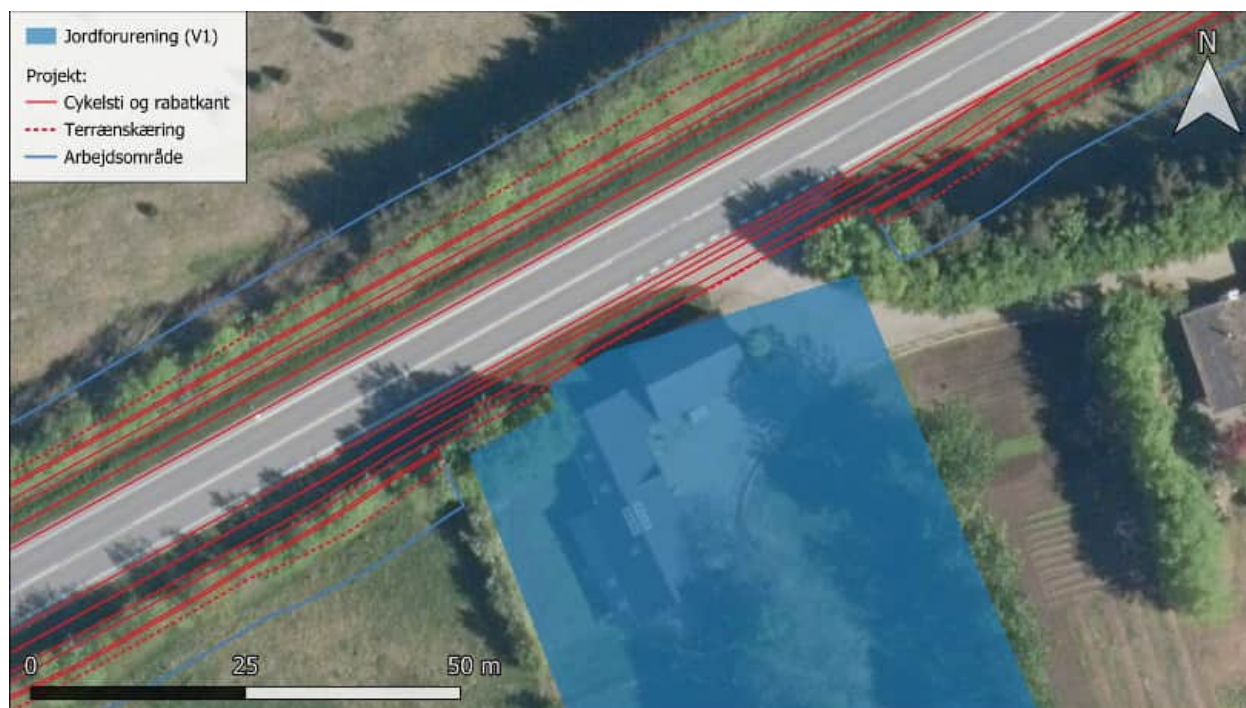
Det vurderes, at den samlede påvirkning i anlægs- og driftsfasen er ubetydelig, hvis håndtering af jord mv. sker jf. kommunernes retningslinjer og gældende lovgivning.

Figur 25: Oversigt over områder, hvor cykelstien berører steder, der enten er kortlagt som forurenede (V1), eller hvor der er krav om analyse.

Figur 26: V1-område på matrikel 1n samt område med krav om analyser.

Figur 27: V1-kortlægning på matrikel 30h.

Figur 28: V1-område på matrikel 22a.

Figur 29: V1-kortlægning på matrikel 9a.

Projektet krydser også flere områder, som er udlagt til råstofområder (Skave Grusgrav) (Figur 30). Det vurderes, at etablering af cykelstien ikke vil hindre anvendelsen af de udvalgte råstofområder.

Figur 30: Råstofområder.

Bygge- og beskyttelseslinjer

På Figur 31 vises åbeskyttelseslinjer samt kirke- og skovbyggelinjer i nærheden af projektområdet. Projektet krydser skovbyggelinjen to steder. Ingen af de øvrige bygge- og beskyttelseslinjer berøres af projektet. Sø- og strandbeskyttelseslinjer samt klitfredningslinjer er også gennemgået.

Bestemmelsen om skovbyggelinjen gælder for en eller flere private skove med et sammenhængende areal på mindst 20 ha samt for alle offentlige skove, jf. naturbeskyttelseslovens § 17 (LBK nr 927 af 28/06/2024). Mellem skoven og skovbyggelinjen må der ikke placeres bebyggelse, såsom bygninger, skure, campingvogne og master. Der er en række undtagelser fra forbuddet²³. Projektet er ikke omfattet af forbuddet i lovgivningen, da skovbyggelinjen vedrører decideret byggeri.

Figur 31: Bygge- og beskyttelseslinjer i nærheden af projektområdet (eksklusiv fortidsmindebeskyttelseslinjer).

Mulige kumulative effekter

Såfremt der inden for råstofområderne til Skave Grusgrav (Figur 30) fjernes større dele af træbevoksninger, som kan fungere som ledelinjer for flagermus, vil det kombineret med fjernelse af træer inden for projektområdet (bevoksning ID 005, se Figur 32) kunne have en påvirkning på tilgængeligheden af ledelinjer for flagermus på denne del af strækningen. I MKV-rapporten for grusgraven²⁴ beskrives det imidlertid, at læhegn og skovbryn inden for råstofområdet i de fleste tilfælde vil opretholdes i anlægsfasen.

²³ <https://sgavmst.dk/natur-og-jagt/naturen-i-danmark/landskab/bygge-og-beskyttelseslinjer/skovbyggelinjen>

²⁴ Skave Grusgrav A/S (2023). Miljøkonsekvensvurdering 2023 - Udvidelse af Skave Grusgrave. <https://midtarkiv.dk/download/263279bb-4d2b-40da-bb8a-96cc887972f0>

+ Bilag 8: Profus Naturrådgivning ApS v. Simon R. Waagner (2022). Grusgrav ved Skave – Kortlægning af Bilag IV-arter og besigtigelse af projektarealer. 29.08.2022. <https://midtarkiv.dk/download/ae10bd8e-8e60-43fa-9bb3-a6dd0f43f1f4>

Figur 32: Bevoksning med ID 005, som blev undersøgt for potentielle yngle- og rastesteder for flagermus og sit potentiale som ledelinje (Bilag 2).

Bilagsfortegnelse

Bilag 1: Søren Møller, Holstebro Kommune (2025). Tilsynsnotat vedrørende § 3-beskyttet natur langs cykelsti-trace Mejrup-Skave. 13.05.2025.

Bilag 2: NIRAS (2025). Cykelsti mellem Skave og Mejrup (H41706) – Levestedskortlægning for flagermus i træbevoksninger. 2. udg. 12.05.2025.

Bilag 3: NIRAS (2026). Cykelsti mellem Skave og Mejrup (H41706) – Vandområdevurdering. 14.01.2026.

Bilag 4: NIRAS (2026). Cykelsti mellem Skave og Mejrup (H41706) – Rensning gennem filtermuld. 28.01.2026.

Tegningsliste

H41706 CYKELSTI SKAVE - MEJRPUP

Tegn.nr.	Stedbetegnelse	Mål	Rev.	Dato
Oversigtsplaner				
H41706-1003	Projekt til anlæg - Oversigtsplan Cykelsti Skave - Mejrup Km.: 39.300 - 46.300	1:25.000		12.06.2025
H41706-8001	Afvanding - Oversigtsplan Cykelsti Skave - Mejrup Km.: 39.300 - 46.300	1:10.000		28.01.2026
Arealerhvervelsesplan				
H41706-3010	Projekt til anlæg - Plan Cykelsti Skave - Mejrup Km.: 39.300 - 40.000	1:1000		12.06.2025
H41706-3011	Projekt til anlæg - Plan Cykelsti Skave - Mejrup Km.: 40.000 - 41.000	1:1000		12.06.2025
H41706-3012	Projekt til anlæg - Plan Cykelsti Skave - Mejrup Km.: 41.000 - 42.000	1:1000		12.06.2025
H41706-3013	Projekt til anlæg - Plan Cykelsti Skave - Mejrup Km.: 42.000 - 43.000	1:1000		12.06.2025
H41706-3014	Projekt til anlæg - Plan Cykelsti Skave - Mejrup Km.: 43.000 - 44.000	1:1000		12.06.2025
H41706-3015	Projekt til anlæg - Plan Cykelsti Skave - Mejrup Km.: 44.000 - 45.000	1:1000		12.06.2025
H41706-3016	Projekt til anlæg - Plan Cykelsti Skave - Mejrup Km.: 45.000 - 46.000	1:1000		12.06.2025
H41706-3017	Projekt til anlæg - Plan Cykelsti Skave - Mejrup Km.: 46.000 - 46.300	1:1000		12.06.2025
Normaltværnsnit				
H41706-7004	Projekt til anlæg - Normaltværnsnit Cykelsti Skave - Mejrup	1:50		30.01.2026